

Kiel har mere end een alvorlig Concurrent, men navnlig en overmaade alvorlig Concurrent i Lübeck.

Der er fra en æret Rigsdagsmands Side (Kiel) udtalt, at, naar man endelig vilde anlægge en Jernbane, vilde det være ønskeligere, at Regjeringen selv gjorde det; og at man udsatte Udførelsen deraf, indtil Regjeringen kunde gjøre det. Jeg troer imidlertid vanskeligt, at man kunde afvente det Tidspunkt, da Regjeringen skulde, uden at gjøre et Laan — Noget, som den samme ærede Landsstingsmand har hentydet til, at man kunde gjøre — kunne komme til at bringe en saadan Jernbane istand; men i ethvert Tilfælde maa det erkjendes, at Regjeringen her ikke kan gjøre det paa Grund af det særlige Forhold, hvori man staaer til det Kjøbenhavn-Roeskilde Jernbaneselskab; man kan nemlig ikke, uden paa en meget ubillig Maade at træde dette Jernbaneselskab for nær, komme til at faae Sagen ordnet, uden at dette samtykker deri og slutter sig til Sagen. Skulde Regjeringen gjøre et Laan, vilde man imidlertid i en langt større Grad komme til at spore den Forlegenhed, som det ærede Medlem af Udvalget, der sidst i denne Sag havde Ordet, har fremhævet, nemlig den finantstælle Betænkelse ved Sagen. Jeg skal ingenlunde mistænke, at Forholdene i denne Henseende vare langt gunstigere i 1846, end de ere nu; men naar den ærede Rigsdagsmand har foresat den Ytring, at Regjeringens daværende Organ skulde have yttret sig imod Jernbaneanlæg, da troer jeg for det Første at burde erindre om, at det ikke var dette Jernbaneanlæg, men et Anlæg af et langt større Omfang, hvorom der handlede, et Anlæg desuden, som ikke i fjerneste Maade havde den Sandsynlighed for nogenlunde at kunne forrente sig, som det nærværende; og desuden ligger der, forsaavidt man deraf har villet udele Regjeringens Anskuelse med Hensyn til den foresatte Jernbane, et Modbeviis deri, at der just i 1845 var af Regjeringen givet et Tilfagn om, at den vilde, naar Projectet inden en vis Tid kom til Udførelse, tage Actier for et betydeligt Beløb i Jernbanen fra Kjøbenhavn til Korsør, hvilket altsaa viser, at Regjeringen, hvad denne Jernbane angik, ikke

fandt, at Statens Penge kunde være udsatte for den visse Fare, derved at Sagen fremmedes som Actieforetagende. Hvad derimod nærværende Tidspunkt angaaer, da er det vistnok saa, at Regjeringen har modsat sig Sagen om Tiendens Afløsning væsentlig ogsaa af Hensyn til — og for mit Bedkommende fremtraadte dette Hensyn som det afgjørende —, at Pengemarkedet ikke kunde taale, at en saadan Masse Obligationer kom frem; men jeg tør tillade mig at troe, at der er en meget væsentlig Forskjel imellem den Masse Obligationer, som der var Tale om i Anledning af Tiendens Afløsning, og de Papirer, her er Tale om. Hist var desuden Obligationer, som efter deres Natur ikke ville kunde finde et Marked andensteds end her hjemme; derimod ville de Actier, der her er Spørgsmaal om at udstede, væsentligen komme istand ved Hjælp af fremmede Pengemænd, og, skjøndt jeg vistnok vedkjender mig den Anskuelse, at Laan, der contraheres i Udlandet, efterhaanden for en større eller mindre Deel vende tilbage til det paagældende Land, der har contraheret dem, saa er det dog paa den anden Side vist, at der skal Tid dertil og sikkerlig ikke nogen kort Tid, og det turde navnlig blive Tilfældet med disse Actier. Jeg kan heller ikke indrømme Rigtigheden af, hvad der fra den ærede Rigsdagsmands Side er fremført, at der skulde være Spørgsmaal om, at Entreprenørerne skulde vinde saa enormt, som han antager, ved denne Sag; ialtsald er det for tidligt at dømme herom, saalænge man ikke veed, til hvilken Pris det vil lyffes Regjeringen og Jernbaneselskabet at faae Actieforetagendet bragt istand. Det er ikke sagt, fordi 5 Millioener Rbd. er sat som Maximum for Statens Rentegarantie, at det virkelig ikke vil komme til at koste mere; det kan ikke vides, men selv om det var Tilfældet, da troer jeg ikke, at der kan være Spørgsmaal om en saa stor Fortjeneste for Entreprenørerne, som han har antaget.

Der er endnu en almindelig Betragtning, som jeg skal tillade mig at fremsætte, og som jeg tidligere paa et andet Sted har havt Leilighed til at udtale, den nemlig, at jeg anseer denne Sag for at være saa lidet skadelig og præjudicerende for Jyllands Interesse, at jeg